

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่องบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี นั้นมีรายละเอียดขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30,721 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอมะขาม. 2554 : 38)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษากับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอมะขามจังหวัดจันทบุรี ได้คัดเลือกจากประชากรเป้าหมายโดยใช้หลักการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาชุมชน

1.2 สร้างแบบสอบถามตามแนวทางในการสร้างเครื่องมือและกรอบแนวคิดที่กำหนดโดยพิจารณาถึงรายละเอียดให้ครอบคลุมทั้งวัตถุประสงค์และลักษณะของการวิจัย

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานและนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (รายนามปรากฏอยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ และความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อที่ปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Tri Out) กับ ประชาชนในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 19) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้ แบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9351

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทย ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9185

ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านการปกครอง ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9231

ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านการศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8972

ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้าน การศึกษา สงเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9398

ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านการเผยแผ่ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8897

ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของผู้นำชุมชนด้าน สาธารณูปการได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9109

ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านสาธารณ สงเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9421

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อีกครั้ง

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. ลักษณะโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ถูกสอบถาม ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน

ตอนที่ 2 ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทย

	ใช่	ไม่ใช่
คำถาม เชิงบวก	1	0
คำถาม เชิงปฏิเสธ	0	1

เกณฑ์การประเมินระดับความรู้ความเข้าใจ พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแบบอิงกลุ่ม โดยกำหนด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 0.80-1.00 คะแนน (มากกว่าหรือเท่ากับค่ามัธยฐานของกลุ่ม) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจมาก

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.79 คะแนน (น้อยกว่าค่ามัธยฐานของกลุ่ม) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจน้อย

ตอนที่ 3 ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี 23 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Type Seale) โดยประยุกต์ใช้ตามทฤษฎีของลิเคอร์ท (Likert Type Seale) เบสท์และคาน (Best & Khan, 1993 : 244) ตามหน้าที่หลัก 6 ประการ คือ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสงเคราะห์โดยใช้เกณฑ์วัด 5 ระดับ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีระดับเห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีระดับเห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีระดับเห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีระดับเห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ย 4.43-5.00 คะแนน (มากกว่าหรือเท่ากับค่าควอไทล์ที่ 3 ของกลุ่ม) หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 4.00-4.42 คะแนน (มากกว่าหรือเท่ากับค่าควอไทล์ที่ 2 ของกลุ่ม) หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00-3.99 คะแนน (น้อยกว่าค่าควอไทล์ที่ 2 ของกลุ่ม) หมายถึง เห็นด้วยน้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงนายอำเภอระยอง จังหวัดจันทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มประชากรในอำเภอระยอง
2. ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ โดยขอความร่วมมือจาก กำนันในเขตพื้นที่ อำเภอระยอง ช่วยส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามก่อนการส่งแบบสอบถามได้ทำความเข้าใจและชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ แก่ กำนันในเขตอำเภอระยองแล้ว พร้อมกำหนดวันรับคืน
3. ผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนจากกำนัน ตามกำหนดวันนัดหมาย

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบอย่างถูกต้อง มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านการปกครอง วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านการศึกษา วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้าน การศึกษา สงเคราะห์ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
6. ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านการเผยแผ่ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
7. ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านสาธารณูปการ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8. ด้านบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนด้านสาธารณสุข สงเคราะห์ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

9. ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ t-test และ F-test

6. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทย โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ F-test

7. ทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ตามหน้าที่หลัก 6 ประการ คือ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ F-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติประกอบด้วย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรง

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา อัลฟา (Alpha

Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 19)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมุติฐาน

3.1 ค่า t-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม

3.2 ค่า F-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม

3.3 วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่